

12 października 2018

Historia pomnika upamiętniającego poległych członków POW w Dratowie

W dniu 11 listopada obchodzić będziemy 100 rocznicę odzyskania niepodległości. W naszej gminie będzie to również okazja, aby uświetnić 90-lecie wybudowania pomnika w Dratowie, wzniesionego na cześć bohaterów, straconych z rąk zaborcy. Pomnika będącego symbolem i tożsamością naszej lokalnej społeczności, który w tym roku odzyskał dawny blask po odnowieniu z inicjatywy i zaangażowania władz samorządowych gminy Ludwin.

W 1918 roku, po 123 latach niewoli pod zaborami, Polska powróciła na mapę Europy. Ten wytęskniony moment okupiony został ogromnym cierpieniem i mnóstwem ofiar, bohaterów ginących w wielkiej sprawie - za Ojczyznę. Polacy nigdy nie zwątpili w siebie i swój kraj, choć droga do wolności zalana była krwią i naznaczona klęskami. Powstania, zrywy, demonstracje - zaborcy nękanymi byli niemal bez ustanku. Każde z takich wydarzeń, mimo że bardzo bolesnych i tragicznych w skutkach, przybliżało do upragnionego celu. Tak było również w naszej gminie - w Dratowie, gdzie podczas manifestacji niepodległościowej od kul zaborcy zginęli polscy patrioci.

Oddajmy głos historykom. - „Podpisany 9 lutego 1918 r. traktat brzeski wzbudził niezadowolenie członków POW, gdyż część gminy Ludwin miała przejść pod rządy ukraińskie. Dlatego też, zorganizowano wiece w Ludwinie i Łęcznej, podczas nich postanowiono zerwać stosunki z Austro-Węgrami. Skutkiem tego było aresztowanie Wójta Gminy Ludwin - Ludwika Puszczyka przez urzędującą w Dratowie żandarmerię austriacką. Komendant POW, Stanisław Lis Błoński wraz z Edwardem Nazarewiczem urządzili demonstrację w Dratowie i dopominali się wypuszczenia wójta. Austriacy użyli jednak broni, w wyniku czego zginęły cztery osoby, a siedem zostało rannych. 21 lutego odbył się pogrzeb, przerodził się on w olbrzymią manifestację patriotyczną, uczestniczyło w niej kilkanaście tysięcy ludzi” - przedstawił wydarzenia sprzed wieku „Gminny Program Opieki Nad Zabytkami Gminy Ludwin Na Lata 2017-2020” zamieszczony w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubelskiego. - „O bohaterach tamtych dni nie zapomniano i w 10-tą rocznicę wydarzeń - 11 listopada 1928 r. odsłonięto pomnik, który stoi do dnia dzisiejszego” - uzupełnił „Merkuriusz Łęczyński” (Merkuriusz Łęczyński Nr 21, 2008 r., str. 12, Polska Organizacja Wojskowa w Łęcznej).

Upamiętniający tamte wydarzenia obelisk, mierzący około 5 m, wykonany został z bloków piaskowca, spojonych zaprawą wapienno-piaskową. W jego górnej części umieszczono mosiężną plakietkę o kształcie pionowego rombu, z symbolem stylizowanego godła przedstawiającego orła w koronie. Poniżej znalazła się biała marmurowa tablica z napisem: „KU CZCI POLEGŁYCH W OBRONIE CAŁOŚCI GRANIC RZ-POLITEJ POLSKIEJ 18/II 1928r.- W 10-LETNIĄ ROCZNICĘ NIEPODLEGŁOŚCI POLSKI 11/II 1928r.” Wokół pomnika wykonano opaskę z płyt piaskowca, pas zieleni oraz słupki (również z piaskowca), pomiędzy którymi zawieszony został żeliwny, masywny łańcuch. Dratowski pomnik stanął w pobliżu prawosławnej cerkwi, nieopodal jeziora.

Upływający od tamtych przeżyć czas zrobił jednak swoje. Oczywiście nie wymazał z naszej pamięci minionych, trudnych dziejów, ale odcisnął swe piętno na samym pomniku. Dlatego w 100 rocznicę odzyskania przez Polskę niepodległości wójt gminy Ludwin Andrzej Chabros wraz z przewodniczącym Rady Gminy Ludwin Wojciechem Szymańskim oraz radnymi podjęli decyzję o przeprowadzeniu modernizacji i konserwacji Obelisku w Dratowie.

Na ten cel udało się pozyskać środki zewnętrzne. Zadanie pn. „ Modernizacja i konserwacja pomnika upamiętniającego poległych członków POW w Dratowie” dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury. Koszt całkowity zamierzenia wyniósł 58.583,26 zł, z czego Ministerstwo wyasygnowało 35.875,- zł. Do remontu obelisku 5.000,- zł dołożył również Lubelski Węgiel „Bogdanka” S.A. - Prace remontowe polegały m.in. na oczyszczeniu wszystkich elementów pomnika oraz uzupełnieniu ubytków - wliczają pracownicy Urzędu Gminy w Ludwinie, którzy nadzorowali przedsięwzięcie. - W miejscach większych ubytków wykonano zbrojenie w celu wzmocnienia wykonanych później uzupełnień, a także zabezpieczeniu przed dalszym niszczeniem. Tablica marmurowa została sklejoną i oczyszczoną przez co odzyskała swój

dawny blask. Z mosiężnej plakiety usunięto śniedź, zabezpieczono ją przed korozją a także wykonano odlew na wypadek zabezpieczenia przed ewentualną kradzieżą. To były czasochłonne, precyzyjne i wymagające cierpliwości prace - dodają.

- Musimy dbać o naszą historię - prawdziwą, nie wirtualną - pielęgnować ją i przekazywać dalej młodzieży i dzieciom - mówi wójt gminy Ludwin Andrzej Chabros - 100-lecie odzyskania niepodległości jest ku temu doskonałą okazją, by wzmocnić poczucie wspólnoty obywatelskiej Polaków, podkreślić naszą dumę, wyjątkowość i głęboką wartość. A akcentowanie tego jest dziś szczególnie ważne - dla nas samych i dla naszych przyszłych pokoleń. Kulturowanie i promowanie dziedzictwa narodowego regionu oraz kształtowanie postaw patriotycznych to niebywały zaszczyt, jednak też obowiązek i dług wdzięczności wobec naszych przodków. To również nadrzędny cel naszej małej ojczyzny - Gminy Ludwin, będącej „skromnym uczestnikiem” wielkich wydarzeń, ale także wraz z innymi podążającym drogowskazem ku niepodległości. Pomnik w Dratowie jest synonimem polskości i walki o wolność, będzie „służył” naszym mieszkańcom w „wychowaniu ku miłości Ojczyzny” - dodał wójt.